

"SVENSK BRANDKÄRS-TIDNING"

FACKORGAN FÖR SVERIGES BRANDKÄRER.

N:o 1.

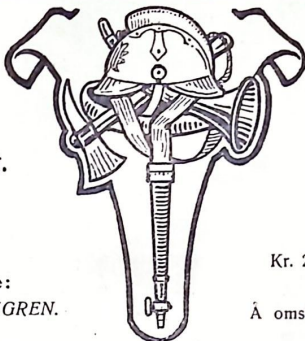
Januari 1910.

Äges af:
Svenska Brandmanna-Förbundet.

Redaktör och utgivare:
Öfverbrandmästare ERIK BLOMGREN.
Göteborg.

Joh. Olssons Eftr. Boktryckeri, Göteborg, 1909.

Utkommer en gång i månaden.

Prenumerationspris:
Kr. 2: 75 för år. Lösnummer 25 öre.

Annonspriser:
Å omslaget 50 öre och bland texten 1 kr.
pr cm. och spalt.

O. GULDBRANDSEN & SON, Vagn- & Kassaskåpsfabrik, — GÖTEBORG. —

Tillverka på beställning alla slags Vagnar och Brandattiralj, såsom stegar, yxor, karbinkrokar o. d.

Brandvagnar. Sjuktransportvagnar. Sjukbårar.

Tillverka och försälja från välförsedd lager brand-, fall- och inbrottssäkra

KASSASKÅP.

Erkändt bästa konstruktion! — Solidt arbete! — Elegant utseende! — Begär offert.

Ledig anonsplats!

Ramberg & Bauer

(inneh. Åxel Bålström.)

Gas- & Vattenlednings-Entreprenörer

Telefon 18. Göteborg. Etabl. 1862.

Utföra alla slags rörlednings-
arbeten för gas, vatten och ånga.

Värmeledningar alla slag

Vattenclosettsanläggningar

med och utan seplie tank.

Tillverka alla slags brandkårs-attiralj såsom:

Ståndrör, Strålrör, Kopplingar m. m.

Inneha patent för eldsläckningsapparater

(Regnapparat) för teatrar.

**Lager af slangar och för öfrigt allt som tillhör
branchen.**

"SVENSK BRANDKÄRS-TIDNING"

FACKORGAN FÖR SVERIGES BRANDKÄRER.

N:o 1.

Januari 1910.

Äges af:

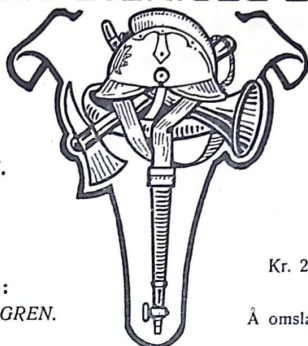
Svenska Brandmänna-Förbundet.

Redaktör och utgivare:

Öfverbrandmästare **ERIK BLOMGREN.**
Göteborg.

Joh. Olssons Eftfr. Boktryckeri, Göteborg, 1909.

Utkommer en gång i månaden.

Prenumerationspris:

Kr. 2: 75 för år. Lösnummer 25 öre.

Annonsspriser:

Å omslaget 50 öre och bland texten 1 kr.
pr cm. och spalt.

Prenumerationsanmälan.

Svensk Brandkårs-Tidning, som nu för första gången presenterar sig för sina läsare, anhåller om benäget öfverseende med sin ofullkomlighet och sina brister. Den vill dock försöka, att i någon mån fylla ett behof, som med åren gjort sig allt kännbarare inom de svenska brandkårerna, nämligen saknaden af en egen facktidning.

Vi brandkärsmän behöfva och böra utöfva ett gagnarikt samarbete för brandväsendets höjande i vårt land. Vi ha så mycket att lära hvarandra och så många goda råd att gifva hvarandra rörande det rätta utöfvandet af vårt ansvarsfulla kall till våra medmänniskors tjänst. Men hittills ha vi dock varit i saknad af medlet för detta samarbete. Svensk Brandkårs-Tidning skall blifva detta medel, hvarigenom den ene brandmannen får tillfälle delgifva den andre sina rön och erfarenheter inom brandväsendet.

Svensk Brandkårs-Tidning får således till uppgift, att meddela undervisning om sättet för eldsvådors förebyggande och bekämpande samt om räddning af människor och djur ur eldfara, att ingifva aktning och håg för brandmannens yrke, att väcka och stärka brandmannens ansvars- och samhörighetskänsla samt, att arbeta för höjandet af deras sociala ställning i samhället. Vidare kommer Svensk Brandkårs-Tidning att hålla sina läsare underrättade

om allt nytt inom eldsläckningsväsendets område och att innehålla notiser, som för brandmännen kunna vara af intresse.

Uti tidningens annonsafdelning komma dessutom annonser att införas för sådana firmor vi särskildt vilja rekommendera som leverantörer af brandrekvisita och öfriga förnödenheter för brandkårerna.

För att nu tidningen skall kunna räta fylla sin uppgift, måste den gifvetvis påräkna brandmännens bistånd och särskilda intresse. Därföre ställa vi till hvarje brandman och till hvarje annan för brandväsendets bästa intresserad person, denna uppmaning:

Prenumerera själf på Svensk Brandkårs-Tidning och uppmana andra att äfven göra det, samt tillsänd tidningen lämpliga artiklar och notiser!

Prenumeration kan efter den 15 jan. ske å hvarje postanstalt i riket.

Högaktningsfullt
Redaktionen.

Uppmaning!

Skrif Edra meddelanden endast på en sida af papperet och skrif tydligt!

Skrif om sådant, som är lärorikt och intressant i fackligt hänseende!

Insänd i god tid till redaktionen artiklar, illustrationer och öfriga meddelanden!

Gynna tidningen!

RED.

En liten historik öfver "Karlstadssystemet".

Medaljutdelning inom Karlstads reserv- brandkår.

Den 17 Mars 1891 beslöto Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad, att från och med den 1 Nov. samma år inrätta en fast kasererad brandkår, förenad med poliskåren.

Denna kår skulle vara på militäriskt vis ordnad under omedelbart befäl af brandchefen och bestå af: 1 brandchef, 1 vice brandchef, 1 sergeant, 1 korpral, 1 vice korpral och 15 man.

Sergeanten vid brandkåren, som benämndes stadssegeant, skulle därjämte under stadsfiskalen föra det närmaste befälet öfver polis-manskapet, och brandmanskapet skulle äfven såsom polismän användas.

Dessutom utgjordes den fasta brandkåren tillika af en reservkår på 50 man af Karlstads Mek. Verkstads personal.

Förutom den fasta kåren och den fasta kårens reserv, är en hvar i staden mantals-skrifven, arbetsförmän, emellan 21 och 45 år, pliktig tjänstgöra i stadens allmänna brandkår. Denna allmänna kår har dock icke under ifrågasatt tid anlitats.

Enligt Stadsfullmäktiges den 26 Mars 1908 fattade beslut, skulle brand- och poliskåren — hvilka varit förenade i nära 18 år — skiljas åt, och skulle nu brandkåren i stället för polistjänstgöring utnyttja tiden med körarbeten för stadens räkning.

Denna omorganiserade kår, som började sin tjänstgöring den 1 Okt. 1908, har förutom brandchef, v. brandchef och brandmästare, en nummerstyrka af 14 man, nämligen 1 maskinist, 1 korpral, 1 vice korpral, 1 stallkorpral och 10 menige, hvilka bo i brandstationen. Här-till kommer 6 man nattvaktsmanskap, af hvilka 2 tjänstgöra å brandstationen hvarje natt.

Fasta kårens reserv är densamma som under kombinationssystemet.

18 man af denna reservkår ha varit i tjänst sedan fast brandkår bildades i Karlstad, och till dessa öfverlämnades den 11 Dec. på middagen å rådhuset brandförsäkringsaktiebolaget Skandias silfvermedalj, såsom ett uttryck af erkänsla från bolagets sida för visad mång-årig plikttrohet och oförfärlighet.

Före hederstecknens öfverlämnande hölls af bolagets verkställande direktör, v. härads-höfding Karl Herlitz ett tal, hvari erinrades

om, hurusom Karlstad för långt tillbaka förvärfvat ett bemärkt och berömdt namn i det svenska eldsläckningsväsendets historia. Här hade utbildats det s. k. Karlstadssystemet, hvilket genast väckt uppmärksamhet och för ett flertal städer fått tjäna som mönster för dessas åtgärder till värnande af lif och egen-dom mot eldfara. Men med tiden hade dessa städer vuxit, och samtidigt anspråken på ef-fektiviteten af eldsläckningsanordningarna.

Dessa hade här och hvar måst reforme-ras, hvarigenom de afsevärdt fördyrats, så ock i Karlstad, där brandkåren numera vore anställd uteslutande för eldsläckningsändamål. Det vore emellertid att hoppas, att dessa ökade offer vidgat möjligheten att förekomma och kväfva eldsutbrott.

Karlstad ägde dock fortfarande som en kvarleva från den gången tid en reservbrand-kår, hvilken medlemmar städse gjort sig kända för nit och duglighet. I en tid då så många sorglöst lade armarna i kors inför ho-tande faror, vore det en glädje att bevitna dessa veteraners plikttrohet. För en ringa penning fyllde de uppoffrande och ärligt ett ansvarsfullt värf, därmed görande sig i hög grad förtjänta af samhällets tack. Bolaget Skandia, som äfven kände sig stå i tacksam-hetsskuld till dessa män, hade därför beslutit att på synligt sätt gifva uttryck häråt.

De 18 medlemmar af kåren, som härpå framkallades att i tur och ordning ur borg-mästare Lindholms hand mottaga den tiller-kända medaljen, voro: bokhållaren A. O. Al-stermark, verkmästaren Aug. Andersson, gju-tarne C. A. Svensson, A. Sundelius, A. G. Karlsson, G. M. Gustafzon, F. O. Bouqvist och C. A. Hedborg, filarne Aug. Jonsson, C. A. Jansson, A. Eriksson och J. D. Andersson, järnsvarvarne P. A. Jonsson, A. Gunnarsson och A. M. Johansson, plåtslagaren L. Larsson, smeden K. E. Sandberg och målaren Adolf Jonsson.

Efter medaljutdelningen hembar borgmä-stare Lindholm till Skandias representant, hä-radshöfding Herlitz, samhällets tack för det intresse och den sympati, bolagets styrelse städse visat Karlstads brandväsen. Det goda samförstånd, hvarom detta vittnade, måste ju lända både staden och bolaget till fromma. Till reservbrandkåren framförde talaren sam-hällets och försäkringsgifvarens tack för det nit, den duglighet och plikttrohet kåren städse lagt i dagen. Medaljörerna lyckönskade han till det erkännande för deras mångåriga upp-offrande arbete, som kommit dem till del. »I hafven, kan man med skäl säga, bestått ett eldprof och i hafven bestått det med heder!»

sade talaren, som till sist lade dem på hjärtat, att betrakta den vunna medaljen icke blott som ett tack för god och trogen vakt utan ock som en maning att för framtiden, som hittills, göra sitt bästa i stadens tjänst.

Medaljörernas tack till samhället och bologer frambars af hr A. O. Alstermark, som därefter tolkade kårens erkänsla för brandchefen, major P. Wendt, för städse visad välvilja och humanitet, som gjort arbetet lätt och möjliggjort danandet af en duglig reservbrandkår.

Disponent J. Wallberg uttryckte sin glädje öfver att se så många af mek. verkstadens folk som medaljörer och tackade för att tillfälle beredts honom att vara med vid högtidligheten.

Själfbehärskning i brandkårs-tjänsten.

Ur »Deutsche Feuerwehr Zeitung» hafva vi hämtat nedanstående, hvars innehåll torde förtjäna beaktande.

Hvad är själfbehärskning? Samuel Smiles säger uti sitt verk, »Der Charakter»: Själfbehärskning är mod i en annan form. Man kan nästan betrakta den som det väsentligaste af karaktären. Den bildar den hufvudsakligaste skillnaden emellan människan och djuret, och utan densamma låter sig en sann människa inte tänkas. Själfbehärskning är roten till alla dygder. Så snart som människan släpper lös sina drifter och lidelser, gifver hon upp sin seddlida frihet. Hon bortföres af strömmen. En af den idealiska människans fullkomligheter består just uti själfbehärskningens öfverlägsenhet. Inte duka under för hvarje intryck, inte dragas hit och dit af hvarje påkommande drift, utan att tygla sig själf och hålla sig i jämnvikt, följande den samfällida domen af sina till ett råd församlade känslor, inför hvilket hvarje handling är att moget öfverväga och med lugn besluta; det är detta, hvad som måste eftersträfvast.

Huru skall nu denna själfbehärskning vinnas, för att af brandmannen kunna utövas i hans lefverne och tjänst?

När vi säga i brandmannens lefverne, så mena vi i hans hem och borgerliga kall, och där gifves det ofta nog tillfällen, att öfva denna dygd, för att sedan också i brandkårstjänsten kunna utöfva den. Hur vill t. ex. befälhafvaren på brandstället bevara lugn, ef-

tertanke och själfbehärskning, om han inte i det vanliga och dagliga lifvet gör sig möda, att inskränka sitt uppbrurande och sin upphetsning? Därför erfordras det inskränkningar och ansträngningar äfven utom brandkårstjänsten, om vi i densamma vilja bevara åt oss det nödiga lugnet och den nödiga själfbehärskningen. Dessa goda egenskaper måste så att säga hafva blifvit vår andra natur. Redan på öfningsplatsen skall det för den kommanderande och instruktören ofta vara nödigt, att något behärska sig. Där har man kanske att göra med en i början mycket tafatt man, som blott är störande och hindrande, hvarigenom någon af talamodsträdarne lätt kan brista. Med lugn och själfbehärskning är det dock oftast möjligt att inöfva den ifrågavarande till en rätt duktig och ordentlig brandman. Den som oftast i början inte har så lätt att fatta, blir kanske senare ibland de bästa och tillförlitligaste. Genom ett upprördt och och uppbrusande beteende från den undervisandes sida, vore måhända mannen för längesedan beröfvad all lust för brandtjänsten, och genom hot och skrämsel vore saken inte förbättrad. Men det finnas också äldre brandkarlar, hvilka på öfningsplatsen begå oskickligheter och öfverilningar, som skulle kunna göra instruktören otälig. Då heter det ånyo: »lugnt blod». Isynnerhet skulle då aldrig mannen ifråga blifva blottställd inför åskadarnes, hvilket ju inte undvikes, när högljudda tillrättavisningar gifvas. Och sedan på brandstället?

Där gifves det en mängd tillfällen till upphetsning. I och för sig uppstår ju hos hvarje brandman vid utbrytande eldsvåda en viss oro, som genom brådskan på brandstället blott ännu mer förökas. Anblicken af en brinnande takstol, de nödställda innevärnarnes skrik etc., åstadkommer där åter nya upphetsningar. Och då gäller det, att hålla hufvudet uppe och bevara lugnet.

Brandmannen, må han tillhöra befälet eller manskapet, bör synnerligen väl akta sig för, att ej själf bidraga till orons förökande, d. v. s., att inte lämna själfbehärskningen åsido. Allt som kan bidraga till att lugna de hotade människorna, får man ej försumma att göra. Med några lugna, tröstande ord under hänvisning på brandkårens säkra och utan tvifvel följdriska ingripande, är ofta mycket afhjälpt.

Understundom blir befälhafvaren af inlytelserika personer öfverhopad med välmenade, men tekniskt outförbara eller alldeles oriktiga råd; då gäller det ånyo att återhålla ett på läppen sittande groft svar, och i stäl-

let med lugn upplysa, att manskapet skall göra allt som är möjligt och att resultatet snart skall vara att märka.

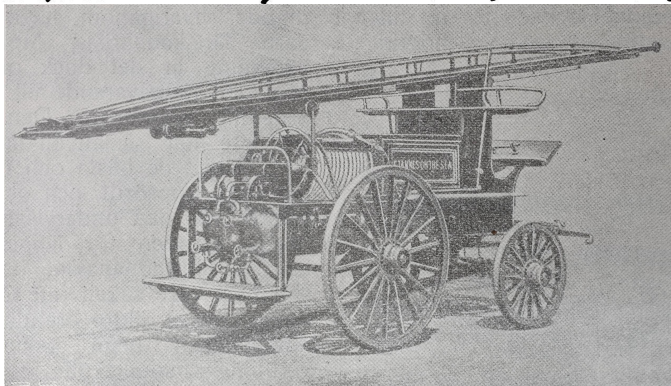
Isynnerhet uti de fall, då människor befinna sig i fara, måste befälhavaren bevara

stort lugn och den rätta öfverläggningen, för att i rätt tid och med riktiga medel kunna ingripa.

Måtte därför själfbehärskningens dygd ifrigt öfvas i brandkårskretsarnel

Nykonstruerad brandvagn med kemisk spruta och stège.

Ur »The Fireman».

Vi lämna här en illustration öfver en med kemisk brandspruta och stège kombinerad brandvagn, konstruerad af Merryweather & Söner i London.

Redskapet, som är afsedt att användas för släckning i första hand, synes vara därtill rätt lämpligt, såvida eldsvådan ej erhållit någon större omfattning.

Den kemiska apparaten består af tvenne kopparcylindrar, hvardera rymmande 90 liter vatten, och arbetar med komprimerad luft, hvilken med starkt tryck drifver ut vattnet genom en gummislang, hvarigenom en god och för släckning lämplig stråle åstadkommes. Den komprimerade luften förvaras uti tvenne ofvanför vattencylindrarna anbrakta cylindrar, hvilka äro försedda med nödiga kranar och kopplingar och kunna lätt utbytas

vid omladdning. På den ofvanpå fordonet placerade slangrullen finnes en 55 meter lång gummislang, genom hvilken vattnet kan passera, antingen slangen är helt eller delvis afrullad. En man är nog för att sköta om slangens utläggande. En stråle kan bringas i verksamhet på omkring 15 sekunder efter ankomsten till brandplatsen.

En c:a 12 meter lång hopskjutbar stège medföres äfven å fordonet.

Dessutom finnes det en rymlig låda, uti hvilken förvaras 300 meter slangar, ständrör, grenrör och dylikt, för att kunna använda brandposterna på gatan.

Fordonet kan med lätthet dragas af tvenne hästar. För redskapets betjänande erfordras blott några få brandkarlar.

Som »Svenska Brandmanna-Förbundet» för många ännu torde vara mycket ringa känt, tager jag mig friheten att i vår tidnings första nummer lämna en resumé öfver nämnda förbund.

Förbundet bildades efter mycket förarbete å i Göteborg sammankallad kongress den 1—3 Sept. 1908 af ombud från 12 brandkårsföreningar, hemmahörande i skilda städer i landet.

Förbundet utgör en opolitisk sammanlutning af föreningar, innefattande brandmän inom Sverige och äsyftar att åstadkomma en gagnande samverkan i alla en brandman berörande frågor, befordra dess yrkes speciella utveckling samt att hos myndigheter, korporationer och i allmänhet utåt, representera detsamma samt skydda och främja gemensamma intressen.

Dessutom arbetar förbundet för höjande af brandmännens teoretiska och praktiska yrkesutbildning samt för att väcka och befordra intresset för fack och allmänbildning. Vår tid är sammanslutningens, där hvarje yrkesgrupp och hvarje korporation måste sammansluta sig för att kunna värna sina intressen. Vårt förbunds intresse är brandväsendets höjande och vi komma att med de krafter, som stå till vårt förfogande, arbeta för att nå detta mål.

Det arbete, som fordras härför, är mångsidigt och jag vill efter hand försöka påvisa en del vägar, som vi ha att gå, men vill redan nu omnämna, att den personliga uppfostran och utbildningen måste ingå som en viktig faktor däri.

Vårt yrke är väl det mest storslagna och samtidigt det mest ädla af alla och kan närmast jämföras med krigarens i fält, ty hafva vi fattat vår uppgift rätt måste vi liksom han, natt som dag, helg och söcken, ögonblickligen vara färdiga för att, om så påfordras, våga vårt lif, dock icke för att tillintetgöra, utan för att rädda andras lif och egendom.

Den fiende, som vi hafva att bekämpa, kan icke bindas af några skiljedomsutslag, men de värden, som han lurar på att tillintetgöra, hopas allt mer och mer i våra moderna samhällen och därför är det vår oafsvikliga plikt att genom bättre utbildning etc. värdigt kunna möta honom.

För att bättre göra oss skickade att fylla dessa stora fordringar, som ställas på en verklig brandman, hafva vi bildat Svenska Brandmannaförbundet och lagt detsamma på så bred bas, att det inom sig kan rymma

alla brandmän, som äro intresserade för yrkets utveckling och höjande till det plan i samhället, som det på grund af sin art är berättigadt till att intaga.

I sammanhang härmed vill jag till alla förbundets medlemmar, af alla grader uttala ett hjärtligt tack för godt samarbete och visad förståelse under det gångna året och tillönskar Eder samtliga innerligt, en god jul och ett lyckosamt, godt, nytt år.

Klaes L. Carlsson,
Ordförande.

Stor fabriksbrand.

I Göteborg, på Hisingsidan intill Göta elf, utbröt den 30 Nov. kl. 5 på morgonen en stor eldsvåda, som inom kort ödelade A.-B. Niels R. Parelus snickeri och lädfabrik, jämte en del af dess virkesupplag m. m.

Elden hade uppstått under pågående arbete i fabriken, hvilket sedan några månader tillbaka fortgått såväl natt som dag, och antages vara orsakad af ett varmgånget axellager. Några släckningsåtgärder hade enligt uppgift ej kunnat vidtagas af personalen, då elden spred sig med rent explosionsartad våldsamhet, hvarigenom folket med knapp nöd hunno med att rädda sig själfva. Genast i början antog elden således en oerhörd omfattning, och den starka sydvästliga vind, som vid tillfället var rådande, förde lågorna öfver Göteborgs Nya Verkstads A.-B:s stora och höga, af trä uppförda verkstadsbyggnader, och antände der taket på den närmaste af dessa, hvilken var belägen på c:a 20 meters afstånd från det brinnande området. Intill eldhärden åt vindsidan låg Aug. Carlsson & Co:s kolupplag, å hvilket ett par träbyggnader antändes och nedbrunno. Å vestra sidan om brandplatsen och omedelbart intill denna låg Strömman & Larssons stora snickerifabrik med brädgårdar, som, ehuru liggande mot vinden, dock sväfvande i största fara för antändning, då elden på grund af den starka hettan, hastigt spred sig äfven åt detta håll.

Brandkåren, som pr telefon alarmerats af en polisman, uttryckte efter en på förhand gifven order för denna stadsdel, från brandstationerna vid Gustaf Adolfs Torg och i Lundby, medförande 1 ångspruta, 1 materialvagn, 2 handkraftssprutor och 1 mek. stege, hvarjämte flodsprutan, med befäl och manskap från huvudbrandstationen, utan att afvakta närmare underrättelse, samtidigt afgick till brandplatsen, enär ett mycket starkt eldsken syntes öfver staden.

Då brandkåren ankom till platsen, hvilket för flodsprutan skedde 6 $\frac{1}{2}$ minuter efter alarmeringen, hade elden hunnit sprida sig öfver ett område af mer än 10,000 kvadratmeter, hvarvid stora massor af eldgnistor flögo med vinden ända till 1 km. derifrån.

Från flodsprutan utlades genast 4 slangledningnar som vid elden förgrenades sill 8, och derefter utlades, så fort ske kunde, ledning efter ledning, så att slutligen 19 ledningar från flodsprutan kommo i verksamhet.

Den medförda landångsprutan placerades vid ett utmed Lundby Hamngata gående större dike och utlades från denna tvenne slangledningnar. En af handkraftssprutorna uppställdes inom Göteborgs Nya Verkstads A.-B:s område, och användes från denna en slangledning.

Från Strömman & Larssons snickerifabrik, der en privat brandkår finnes, hade från ångpumparne i maskinhusen utlagts 5 ledningar och från en firman tillhörig, med pumpar försedd bogserbåt, "Max", ytterligare 3 slangledningnar.

Själva slangutläggningen erbjöd rätt stora svårigheter, enär elden dragit sig så långt ned mot den utmed elfstranden gående träkajen, att en utläggning af slangar här omöjliggjordes, hvarför en stor del af flodsprutans slangar måste med tillhjälp af båtar läggas i vattnet, för att kunna komma omkring elden.

Tillsammans hade nu af brandkåren utlagts 4110 meter slangar. Härtill kommo de af Strömman & Larssons privata brandkår utlagda.

Vid 9-tiden på f. m. kunde elden nästan anses begränsad, ehuru den fortfarande rasade med stor häftighet och hade, sedan brandkåren varit i oafbruten verksamhet i nära 20 timmar, aftagit så mycket, att flodsprutan, jämte de först till brandplatsen anlända brandkårsafdelningarne — befäl och 48 man — kunde hemrycka och eftersläckningen öfverlämnas åt en från hufvudbrandstationen rekviderad mindre styrka af 1 förman och 12 brandkarlar. Eftersläckningen bedrefs i början med tvenne ångsprutor.

Först sedan mer än fem dygn förflutit efter eldens utbrott, kunde brandkåren lämna platsen och hade då tillbringat 124 timmar derstädes.

Det brunna utgjordes af en större fabriksbyggnad af trä i två våningar, ett maskinhus af sten, ett större antal staplar med lådämnen och dylikt, samt de på det bredvidliggande kolupplaget förutnämnda träbyggnaderna.

Deremot räddades efter en mycket hård kamp nästan hela fabrikens stora upplag af plank och bräder, detta tack vare brandchefens, kapten Elof Tegnér, erfarna, insiktsfulla och energiska ledning af släckningsarbetet.

Försäkringssumman uppgick till omkring 1 mil. kronor.

Elldsvådor i Stockholm.

Hotande elldsvåda å vind. I Stockholm, Salviigränd 5, där pappershandelsaktiebolaget Frans Svanström har sitt lager, utbröt vid 9-tiden på kvällen den 7 Dec. en hotande elldsvåda på vinden till det 5 våningar höga huset. Med hjälp af mek. steger och fyra slangledningnar från brandpost blef man inom en timma herre öfver elden, som begränsades till den antända vinden.

Vacker räddningsbragd. Vid 3-tiden på morgonen den 14 December kallades brandkåren till ett gammalt hus vid Vattugatan i Stockholm, där en häftig eld utbrutit i en målareverkstad. Öfver denna bodde två gamla gummor. Trappuppgången dit var afstängd af lågorna och i viadskuporna högre upp funnos likaledes en hel del invånare som just väckts ur sin djupa sömn. Faran var sålunda öfverhängande. Brandkarlerna störtade emellertid utan betänkanande upp för den brinnande trappan och räddade de båda gamla kvinnorna, hvilka i blotta linnet buros ned för trapporna. De öfriga i huset boende, två kvinnor och en mansperson räddades på stegar ut genom fönstren.

Mystiska elldsvådor. Under den senaste tiden ha i Stockholm, speciellt på Söder och i Staden inom broarna, inträffat en rad elldsvådor, som synas vara anlagda, och det på ett sätt, som kan komma en att förmoda, att det är en mordbrännare, som lider af mani att antända, hvilken är gärningsmannen. Eller också några småpojkar, hvilkas varnartighet urartat till pyromani.

På två ställen har elden anlagts i bekvämlighetsinrättningar inne på gårdarna.

Elldsvådor på landsbygden.

Vikens tegelbruk och ångsåg i Torps socken i närheten af Sundsvall nedbrann natten till den 2 Dec. Anledningen till eldens uppkomst är obekant.

Tofta gård hemsökt af eld. Den stora ladugården vid Tofta gård, belägen mellan Helleviksstrand och Stocken i Morlanda socken i Bohuslän, härjades natten till den 8 Dec. af elldsvåda. Fjorton nötkreatur, får och svin, samt hela den inbergade grödan blefvo lågornas rof.

Elldsvåda utbröt den 7 Dec. på f. m. uti en statbyggnad under Norlinge gård, $\frac{3}{4}$ mil från Tumba station, hvarvid huset, en två-våningsbyggnad af trä, afsedd för fyra familjer, i grund nedbrann. En sex-årig flicka och en tre-årig gosse, barn till ladugårdskarlen Berg och hans hustru inberändes. Två af

syskonen räddades med knapp nöd. Föräldrarna voro för tillfället borta från hemmet.

Ladugårdsbrand. Ludugården med loglängan å Hede gård i Vessinge i närheten af Falkenberg nedbrann den 8 Dec. på kvällen med där förvarad otröskad gröda. Tjugotvå nötkreatur och en del smådjur innebrändes. Elden tros ha uppkommit genom själf-antändning i halmen.

Nedbrunnen gård i Skåne. Den 10 Dec. på kvällen nedbrann landtbrukaren Per Mattssons i Vidtsköfle kringbyggda gård, därvid förutom lösöret, 4 kor, svin och höns innebrändes. Det brunna var försäkradt.

Fabriksbrand. En träbyggnad å Rydö bruk, hvari trärenseriet, sliperiet och snickeriverkstaden inom sulfittfabriken voro inrymda, nedbrann den 11 Dec. på morgonen. Byggnaden och maskiner voro försäkrade för 125,000 kr. i utländska bolag. Hur elden uppkommit är icke bekant. Driften inom sulfittfabriken torde kunna upptagas redan inom några dagar. Pappersbruket är oberördt af elden.

Eldsvåda utbröt vid half 2-tiden natten till den 14 Dec. i Svenljunga toffelfabrik, som efter ett par timmars förlopp nedbrann i grunden. Lagret förstördes. Fabrikens inventarier voro lågt försäkrade.

Fruktansvärd gasexplosion i Hamburg.

Hittills 20 döda; en stor mängd skadade intaga å sjukhus.

I gasverket i Hamburgs frihamn uppstod den 7 December på e. m. en ödesdiger brand, hvarvid 6 personer genast ljöto döden och ett 40-tal svårt skadades. 14 af de skadade ha sedermera aflidit.

Om orsaken till eldsvådan meddelas:

I den nya gasbehållaren uppstod plötsligt en spricka, gasen strömmade ut och trängde in i reortorhuset. I samma ögonblick skedde en häftig explosion. En väldig låga slog öfver 25 arbetare, som voro sysselsatta i närheten af gasbehållaren. De blefvo alla skadade. Ett marketenteri jämnades med marken, och tre kvinnor, som uppehöll sig där, dödades på stället.

Brandkåren stod naturligtvis i början fullkomligt maktlös.

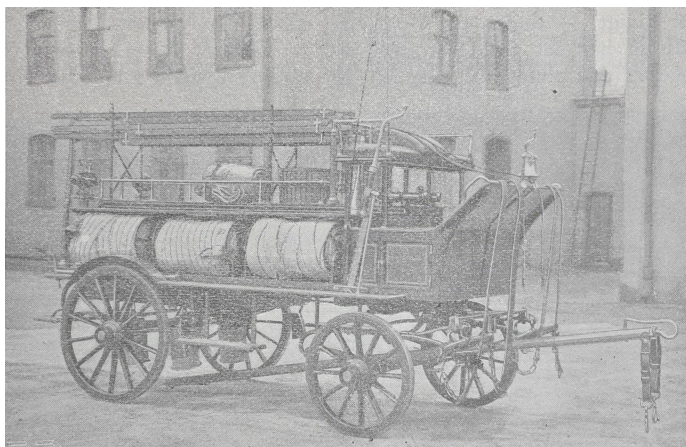

Foto. K. L. Lindelöf, Norrköping.

Redskapsvagn för Norrköpings brandkår, □□

tillverkad af brandkårens personal å brandkårens verkstäder efter ritning af Brandchefen Robert Mossberg, därstädes.

En liknande vagn har dessutom levererats till Helsingborgs stads brandkår.

En hyreskasern i lågor.

25 personer räddade genom fönstren.

I en stor hyreskasern i Kristiania utbröt den 4 Dec. på morgonen brand i en butik. Elden spred sig hastigt, och inom några minuter voro alla uppgångarna spärrade af lågor och rök.

Vid brandkårens ankomst var läget sådant, att äfven den kallblodigaste kunde bringas ur koncepten. De, som bodde i huset, hängde i fönstren. Kvinnor och barn båda under höga rop om hjälp.

I ett af fjärde våningens fönster syntes en ung kvinna med sitt ett år gamla barn. Då brandkåren

fick stegarna uppresta, räddades båda. Dels med stegar och dels med räddningslinor lyckades brandkåren rädda 25 personer. Två, som lågo sjuka, räddades direkt ur sängarna.

Det mest spännande var, då en annan kvinna från ett annat fönster högt ropade ned, att man skulle taga mot hennes barn. Ett sprängsegl utspändes i en hast, och först räddades barnet, sedan nedhoppade kvinnan, båda utan att det minsta skadas.

Branden kräde sålunda intet offer af människolif, tack vare den duktiga brandkåren.

Sammanslutningens idé.

Under de tre minnesvärda, ja, oförgätliga septemberdagar, då brandmän från olika delar af Sverige, samlats i rikets andra "hufvudstad", för att i samförstånd med hvarandra rådgöra om gemensamma angelägenheter och intressen, har förklarligt nog, mångas blickar med spörjande undran varit fästade på oss, och det måste alla erkänna, att ett steg af oöfverskådlig betydelse för den svenska brandmannens framtid under dessa dagar, 1, 2 och 3 Sept. 1908 — ingen dag för tidigt — tagits ut.

Allmän tillfredsställelse har det väckt, att befalet i så hög grad, på de flesta platser åtminstone,

en hvar lätt inse, att hvarken diciplin eller god ordning löper fara att skadas genom ett förståndigt samarbete mellan befäl och underordnade.

Fast mer är det skäl att hoppas, att de underlydande skola visa större respekt och aktning, samt hysa större förtroende för ett befäl, som ställer sig förstående mot dem.

Stora förhoppningar knyts vid de beslut, som vårt första årsmöte i Gefle fattat och glädjen är allmän öfver de öfver förväntan goda resultat, hvartill vi der kommit.

Mätte nu ej dessa förhoppningar komma på skam och malört blandas i den glädjens bägere vi

Foto. Carl Larsson, Gefle.

Grupp af deltagarne uti Sv. Brandmanna-Förbundets 1:sta årsmöte i Gefle den 16 och 17 April 1909.

visat den nya sammanslutningen sin förståelse. Mången finnes dock, som tillfölje olika bevekelsegrunder ställer sig på afstånd från denna rörelse, af hvilken dock väntas endast öfvervägda och goda handlingar.

Men går man ut ifrån, att Sveriges brandkårer bestå af lugna, sansade och förnuftiga män, så torde

nu fyllt till brädden genom de goda resultat af våra förhoppningar, och då vi nu gå, att i realiteten omsätta våra beslut, låtom oss göra det med samma hänförelse och samma entusiasm, hvarmed vi under vår oförgätliga kongress fattade dem!

A.

Förbundsangelägenheter.

Svenska Brandmanna-Förbundet, som bildades å brandmannakongressen i Göteborg den 1-3 September 1908, höll sitt första årsmöte å brandstationen i Gefle den 16 och 17 April 1909. Mötet var besökt af 18 af de olika lokalföreningarna valde och med fullmakter försedda ombud jämte styrelseledamöter m. fl.

Ur styrelseberättelsen framgick, att i förbundet voro representerade 16 städer, nämligen Stockholm, Göteborg, Södertelje, Alingsås, Norrköping, Sundsvall, Gefle, Lysekil, Jönköping, Helsingborg, Örebro, Uppsala, Vesterås, Halmstad, Hernösand och Karlstad, hvarjämte Malmö hade anmält sin anslutning efter 1 Maj.

Medlemsantalet utgjorde sammanlagt 425.

Bland de många frågor som förelägo till behandling må nämnas: Motioner om utgifvandet af en facktidning, om enhetlig uniform, om ändringar af förbundets stadgar, om utgifvandet af en rulla öfver brandkärerna, om bildandet af ett brandkärsmuseum, om anordnandet af föreläsningar och anskaffandet af facklitteratur samt antagandet af stadgar för Svenska Brandmanna-Förbundets Understöds-, Pensions- och Stipendiekassa med flera frågor.

Nästa förbundsmöte beslutades att hållas i Norrköping under April månad 1910.

Till hedersledamot i förbundet invaldes enhälligt brandchefen i Gefle, kapten Otto von Malmberg. (Vid brandmannakongressen i Göteborg året förut hade brandchefen i Stockholm majoren E. E. F. Sabelström och brandchefen i Göteborg kapten Elov Tegnér, äfvenledes valts till hedersledamöter i förbundet).

Vid val af styrelse erhöill denna följande sammansättning:

Omvälde för 2 dr:

Brandmästaren Aug. Wiberg, Södertelje, v. ordf.
Brandkarlen Adolf Edberg, Stockholm, sekreterare,
Brandförmannen C. F. Wallin, Göteborg.

Do C. Hj. Cederholm, Stockholm.

Nyvald för 1 dr (kompletteringsval):

Vice Brandmästaren A. W. Svensson, Alingsås.

Kvarstående:

Öfverbrandmästaren Klas L. Carlsson, Göteborg, ordf.
Brandsergeant P. A. Nilsson, Norrköping,
Brandmästaren R. Reinecke, Gefle, Kassör.

Styrelsesuppleanter äro:

Omvälde för 2 dr:

Brandkorpsalen J. A. Sundkvist, Örebro.

Kvarstående:

Brandsergeanten C. A. Söderlund, Sundsvall.

Till revisorer valdes:

Brandmästaren G. A. Welin, Karlstad, och Öfverbrandmästaren C. A. Carlsson, Göteborg, med Brandmästaren A. Engman, Gefle, och Brandförmannen L. Persson, Göteborg, som suppleanter.

Styrelsen hade framlagt följande förslag till budget för förbundet för år 1910, hvilket antogs.

Inkomster:

Medlemsavgifter för beräknade 550 medlemmar å 2 kr. pr medlem

Kr. 1,100: —

Kronor 1,100: —

Utgifter:

Rese- och representationskostnader för styrelsens verkst. utskott

Kr. 200: —

Trycksaker

» 100: —

Postporton

» 25: —

Arvode till sekreteraren	Kr. 25: —
Resekostnader för omb. till förb.mötet	» 400: —
Diverse omkostnader	» 50: —
Balans från föregående år	» 300: —

Kronor 1,100: —

I samband med budgetsfrågan beslutade mötet, att förbundet härnäst endast skulle komma att utbetala reseersättningar till ombuden vid förbundsmötena och öfverlämnades att de olika lokalföreningarna att själfva hålla sina ombud med dagtraktamenten.

För mötesdeltagarna höll Gefle brandchef under första mötesdagen en storartad uppvisning med brandkären å Radhusstorget, dit kären medelst larmsignal från brandskåp af brandchefen utkallats. Vid uppvisningen fingerades en eldsvåda i Radhuset. Under andra mötesdagen hölls uppvisning i exercis å brandstationens gard.

Åi brandmästaren Aug. Wiberg, Södertelje, demonstrerades vid mötet en af verkmästaren vid Stockholms brandkår C. Norell konstruerad ögonblickskoppling, benämnd »Ideal», och af extra brandkarlen S. J. Magnusson, Sundsvall, föreveisades en af Leander Englund i Sundsvall tillverkad kask af aluminium, hvilken erhöill allmänt erkännande som stark, lätt, prydlig och i öfrigt praktisk samt billig.

Mötet afslutades med en mycket angenäm supé å Centralhotellet, till hvilken mötesdeltagarna och tidningsreferenter inbjudits af Gefle Brandkår.

Redovisning

öfver tecknade bidrag för åstadkommandet af ett brandkärsmuseum i Göteborg.

I Göteborg:

A. J. G. Bissmarck & Co., 20 kr., Otto Adolffson, 10 kr., Otto Platin, 10 kr., A.-B. Fredr. Ingelman & Co., 5 kr., Herman Kunze, 5 kr., »Minimax» C. O. Elliot, 5 kr., Louis Söderlund, 10 kr., F. K. Carlsson, 1 kr., K. G. Rhen, 1 kr., Olof Askund, 5 kr., F. Holmqvist, 1 kr., N. G. O., 1 kr., E. J. 1 kr., Martin Johansson, 3 kr., Ax. Paule, 3 kr., F. Johansson, 1 kr., R. Rundqvist 1 kr., E. Hansson, 1 kr., C. Als, 1 kr., Nordström & Tinggren, 5 kr., Alb. H., 2 kr., J. A. Andersson, 2 kr., J. B. Werner, 1 kr., Axel Broström & Son, 5 kr., Göteborgs gummiolag, 5 kr., Münchens bryggeriaktiebol., 5 kr., Albin Eriksson, 1 kr., aktiebolaget Adolph Solbu & Co., 1 kr., Johansson & Lindstedt, 1 kr., bryggeriet Kronan, 5 kr., F. & G., 1 kr., Ch. Schölander, 2ia Langgatan 9, 1 kr., A. Wilh. Svensson, 5 kr., L. G. Larsson, 1 kr., V. Askund, 50 öre, Gustaf Glass, 50 öre, B. Meyer, 1 kr., Rud. Andersson, 1 kr., P. G. Björklund, 5 kr., Alfred Nilsson, Ext. 28, 50 öre, Jönsson, Ext. 23, 50 öre, J. Ekström, 1 kr., J. B., 2 kr., A. S., 1 kr., E. P. Hedlund, 2 kr., N. G. Ekström, 50 öre, O. Bm., 2 kr., H. Olsson, 50 öre, A. Alfred Gustafsson, 2 kr., Andersson & Thorsson, 2 kr., Carchib cn., 2 kr., M. D. S., 1 kr., Engblad & Co., 5 kr., Aug. Eliasson, 1 kr., Franz Witte & Co., 10 kr., Alf. H. Hansson, 2 kr., Stenberg, 50 öre, Augusta Johansson, 2 kr., Asd, 50 öre, C. R. M., 3 kr., Victor Reuterfeldt, 5 kr., A. Berg, 2 kr., Joh. Berglund, 5 kr., Olof Wilner, apotekare, 10 kr., Ramberg & Bauer, 10 kr., Kindstrand & Jonson, 10 kr., S. Aug. Tornblad, 1 kr., A.-B. Haraldsson & Boman, 5 kr., K. Wetterling, 1 kr., R. O., 1 kr., J. Mart. Johansson, 5 kr., S. W. Mozart, 3 kr., A. B. O., 3 kr., O. J., 1 kr., L. B., 1 kr., W. Hartelius, 2 kr., A.-B. Frankel & Hedenberg, 2 kr., Sven Frankel & Co., 1

kr., Erik Blomgren, 5 kr., Edvard Nordfors, 1 kr., M. Andersson, 2 kr., S. E. Uddenberg, 2 kr., E. Andersson, 2 kr., L. Paulsson, 50 öre, Beckman & Jonsson, 10 kr., H. M., 5 kr., Aug. Carlsson & Co., 5 kr., H. & C., 2 kr., Tycho Roberg, 5 kr., brand- och lifv-aktieb. Skåne, 10 kr., Nordiska industriaktieb., 5 kr., Carl A. Berlin, 5 kr., E. N., 10 kr., O. A. M., 2 kr., N. t., 2 kr., C. R. H., 5 kr., A. T., 5 kr., A. L., 5 kr., J. W. Rothvall, 1 kr., Carl O. Larsson, 1 kr., C. A. Sjö, 1 kr., A. F. 1 kr., slakteriaktieb. Göta, Torstensson, 10 kr., Aug. Elfvin, 2 kr., apoteket Korpen, 5 kr., fabriken Tomten, 5 kr., E. S., 1 kr., Hugo Brusewitz, 2 kr., C. R. Prytz, 10 kr., Paul K. Sieurin, 2 kr., M. S., 1 kr., A. L., 1 kr., J. An., 1 kr., A. E. Olsson, 1 kr., E. R. V., 1 kr., Hjalmar Bentzel, 2 kr., Rosenlunds fabriks A.-B., 5 kr., John R. Wood's elektriska affär, 1 kr., Hugo A. Pettersson, 2 kr., G. B. & Co., 1 kr., Alb. G. Edgren 1 kr., Thure Hammar 2 kr., L. G. Bratt & Co., 5 kr., C. G. & Co., 1 kr., A. Fröding & Co., 2 kr., Erik Hällström, 1 kr., V. F. U., 1 kr., W. G., 10 kr., Carl G. Platin & Co., 5 kr., A. P. 1 kr., P. J., 1 kr., lifv-aktieb. Thules generalagentur, Rob. Stiberg, 5 kr., L. A. H., 1 kr., B. J. & Co., 2 kr., Jolin & Wilkensson, 1 kr., Lindström & Brattberg, 5 kr., Erik Wesslau & Co., 3 kr., V. Holmgren, 5 kr., F. M., 1 kr., S. E. Björklund, 2 kr., Erik G. Nordfors, 1 kr., J. A., 1 kr. Summa kronor 445: 50.

(Fortsättning).

Genom brandchefen i Trelleborg:

Albert Jönsson, brandchef, 5 kr., Aug. Ch. Telin, vice brandchef, 5 kr., Joh. Paulsson, brandkorpral, 1 kr., Nils A. Grönvall, vice brandkorpral, 1 kr. Summa kronor 12: 50.

Tillsammans kronor 458: —.

(Fortsättning).

Innehavare af teckningslistor ombedes, att i och för redovisning snarast insända dem till någon af ledamöterna i

Museinämnden.

Prenumerera!

på

Svensk Brandkårs-Tidning!

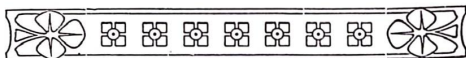
Annonsera!

uti

Svensk Brandkårs-Tidning!

Gynna!

Svensk Brandkårs-Tidning!

Vår tidnings utseende har, hvad titelvignetten beträffar, ej blifvit så tilltalande som vi önskat. Detta beroende på den korta tid, som stått oss till buds. Ändring kommer nog därför att ske i nägot af de följande numren.

Red.

Notiser.

Inrikes:

Svenska Brandchefsföreningen, som konstituerades å sammanträde i Stockholm den 7 sislidne Juni, har till styrelse valt brandcheferna kapten Elov Tegnér, Göteborg, ordförande, kapten Otto von Malmberg, Gefle, vice ordförande, brandkapten A. A. S. Svinhufvud, Stockholm samt brandcheferna Robert Mossberg, Norrköping och kapten Rudolf Stridbeck, Kalmar, sekreterare.

Föreningen räknar öfver 70 medlemmar.

Ett dystert 150-års-minne kunde Sköfde den 11 September i fjol fira. Det var nämligen då 150 år sedan staden totalt nedbrann, med undantag af ett enda hus.

För mod och rådighet. Brand- och lifvörsäkringsaktiebolaget Sveas medalj i silver har tilldelats t. f. brandlöjtnanten i Stockholm, underlöjtnanten i Västgöta regementes reserv, A. G. Hamberg för det mod och den rådighet han ådagalade vid ledandet af eldsläckningsarbetet vid Hågersten utanför Stockholm. Löjtnant Hamberg är bördig från Göteborg.

I Grästorp har beslutats att låta bygga en brand- och polisstation.

Vänersborgs stadsfullmäktige beslutade den 13 Nov. att låta omorganisera stadens brandväsen samt påbygga stadens vattentorn för en sammanlagd kostnad af 69,025 kronor.

Borde ej staten föregå med godt exempel? Stadsarkitekten i Stockholm har hos byggnadsnämnden därstädes anmält att åtskilliga byggnaden under senare åren uppförts å statens järnvägar tillhörig mark i närheten af Södra järnvägsstationen, hvilka byggnader i flera fall såväl till läge som byggnadssätt äro olagliga. Här till kommer att de äro af beskaffenhet att i händelse af eldsvåda stor fara föreligger för eldens spridning till angränsande byggnader.

Någon anmälan i enlighet med byggnadsstadgans föreskrifter har i intet fall gjorts hos byggnadsnämnden beträffande dessa byggnader.

Kunna vi vänta oss detsamma här? Brandförsäkringsbolagen i Finland prenumerera hvardera å ett större antal exemplar af den i Helsingfors utkommande tidskriften »Brandluren» för utdelning bland sina agenter m. fl. Detta för att gynna tidskriften som arbetar med dålig ekonomi.

Brandofficerarna i Stockholm skola, enligt stadsfullmäktiges beslut, få en beklädnadsersättning på så sätt att ett anslag af 1,500 kr. ställts till förtogande för ersättning af nämnda slag vid hvarje tillfälle då brandofficerarna vid eldsvåda fått sina kläder fördärfvade.

Utrikes:

Hvad eldsvådorna kosta i Amerika. Eldsvådor förekommer talrikare i Amerika än i andra länder, och kostnaden för brandväsendet är också betydligt högre där än annorstädes. Vid en jämförelse mellan Berlin och Chicago, hvilka två städer äro ungefär jämstora, blir skillnaden ofantlig. Kostnaden för brandväsendet i Berlin uppgår årligen till ungefär 312,000 dollars, men i Chicago till näst 2,000,000 dollars. Brandskadorna i Berlin uppskattas till omkring 165,000 dollars om året, i Chicago till lågt taget 5,000,000 dollars.

En brandkår som gjort myteri. Två hundra medlemmar af Neapels brandkår gjorde en dag i slutet af november myteri och släpade med våld ut sina förmän ur brandstationen och barrikaderade sig i denna. Då stadens borgmästare i full ämbetsskrud infann sig och begärde att få tala med dem, släppte de först in honom och lyssnade en stund till hans föranings- och straffal, men slutligen kastade de sig äfven öfver honom och kastade honom handlost ut på gatan.

Orsaken till myteriet lär ha varit missnöje med, att en del högre befattningar inom kåren besatts med personer från annat håll.

Vår landsman — Herr Aron W. Carlsson — sedan flera år anställd vid brandkåren i New Britain, Conn., har befordrats till löjtnant vid brandstationen N:o 5 därstädes.

Brandchefen Herr Olof Johnsson i Superior, Wis., till börden svensk, har invalts till ordförande i Wisconsin Firemen's association vid sitt förliden höst hållna konvent i Madison.

Kvinliga brandsoldater. I staden Phenixville ha sex unga vackra flickor anställts som brandsoldater, efter att redan förra vintern ha aflagt ett lysande prof på sin lämplighet för yrket. En mörk och blåsigt vinternatt återvände de sex vänninnorna vid midnattstid från en bjudning då de hörde brandalarm. De sprungo till närmaste sprutbod och funno där en ensam brandsoldat, som förgäves ansträngde sig för att få i ordning stadens synbarligen något bristfälliga brandspruta. I en handvändning hade de sex unga damerna klarat upp saken och satte af i frysprång, dragande sprutan efter sig. De voro de första som anlände till brandstället, släkte raskt elden och förvärfvade sig därigenom stadens brandchefs erkänsla. Genom hans personliga initiativ blefvo de sedan antagna som brandsoldater och lära framgent fylla sitt värf med heder.

Enligt canadiska regeringens rapport, förstördes år 1908 genom skogsbrand i Canada timmer till ett värde af 25,000,000 dollars, hvarjämte icke mindre än 21 personer omkommo. Omkring fyrtio millioner fot timmer förstördes af skogseldar i British Columbia.

En underlig historia sysselsätter sedan någon tid tillbaka den franska huvudstadens vetenskapsmän, spiritistier och poliskar.

I närheten af Jardin des Plantes ligger ett hus, hvilket äges af en rik dam i landsorten, som däri reserverat en mindre väning åt sig själf, enär hon ofta besöker huvudstaden. För någon tid sedan anlände hon åter till Paris åtföljd af en 16-årig kammarjungfru. Dagen efter hennes ankomst började olika föremål i väningen fatta eld utan någon synbar anledning. Först brann en gardin upp, utan att något ljus kom i närheten af den, sedan ett skap, en matta, ett bord. Elden släcktes lätt nog, men strax därpå slogo nya lagor fram på andra hall. Till och med under polisundersökningen i väningen fattade en bundt tidningar, som lag bredvid protokollföreläres plötsligt eld. Vid närmare efterseende fann man här och hvar i rummet tallrikar och små krukor, fyllda med en vätska, som luktade terpentin. Med samma vätska voro möblerna bestrukna.

I ett skap hittades en papperslapp, hvarå stod att läsa, att »elden skulle vara en liten öfverraskning för husets ägarinna.» Det visade sig sedan att den sextonåriga kammarjungfrun skrivit biljetten. Flickan har därför häktats, men polisen vill ej tro, att det är hon som impregnerat rummens möbler med den underliga vätskan och tillkallade kemiker kunna ej förklara, hur lagorna kommit ut. Misstankarna ha också riktats att ett annat håll, i det den 16-åriga flickans företrädarska i tjänsten, en äldre kvinna, tros ha nattetid inträngt i väningen och »preparerat» rummens bohag.

Skydd mot gasfäror. Utströmmande gas förorsakar ofta förgifningar och explosioner, utan att hittills något verksamt skydd däremot statt allmänheten till förfogande.

I Hamburg har nyl. en egenartad och praktisk uppfinning, den s. k. »Schutzgeist»-apparaten, blifvit förd i handeln. Den lilla prydliga apparaten anbringas i närheten af rummets tak och anslutes till en elektrisk ringledning. Så snart gas utströmmar i ett rum, genom öppna gasrannar eller otäta rör, träder alarmklockan i verksamhet innan ännu en explosion eller kväfningsfara är för handen.

Dessliques tjänar apparaten, hvilken är rätt smakfullt tillverkad, som alarmapparat för eldsvåda.

Pensionskassa för Sveriges städer.

Förslag till reglemente utarbetadt.

Den vid de svenska städernas ombudsmöte i Maj 1907 tillsatta komitén för utarbetande af reglemente för en pensionskassa för Sveriges städer har nu fullgjort sitt uppdrag och i dagarne afgifvit sitt betänkande.

Enligt förslaget skall som underlag för bestämmandet af pension läggas det belopp, som vederbörande stad bestämmer, med ett högsta pensionsbelopp af 5,000 kr. och ett lägsta af 300 kr. Som villkor för erhållande af pension ha för manliga befattningshavare satts 67 lefnads- och 35 tjänsteår och för kvinnlig resp. 62 och 30. Undantag göres för arbetare vid belysningsverk samt konduktörer och förare vid spårvägg, för

hvilka föreslagits resp. 62 och 30 år, samt för polisöverkonstaplar och konstaplar, brandkårsbefäl, barnmorskor och sjuksköterskor med resp. 57 och 30 år. Brandmanskap är uteslutet från pensionsrätt i kassan.

Öfverinseendet öfver kassans förvaltning utöfvas af fullmäktige, en för hvarje till kassan ansluten stad.

Komiténs betänkande går nu till de respektive städernas fullmäktige, hvilka ha att utse ombud till sammanträde i Stockholm i April, där vidare beslut skola fattas. 74 städer ha deltagit i kostnaden för komitéarbetet.

Mordbränder i strejktider.

Ha brandförsäkringsbolagen rätt att vägra ersättning under strejk eller lockout?

Den 21 september inträffade, en större eldsvåda i Hudiksvall, därvid trävaror och annan egendom, tillhörig Hudiksvalls Trävaruaktiebolag, till ett värde af flera hundra tusen kronor förstördes. I orten lär den öfvertygelsen vara allmänt utbredd, att mordbrand föreligger. Man och man emellan lär rycktesvis berättas, att vid eldsvådettillfället skulle bland åskådarna hafva fallits yttranden om att nu skulle »sägverksherrarna få en duktig knäck, ty när det brinner under strejk eller lockout, utbetalas icke brandförsäkringen.»

Dylikt löst prat förtjänar icke i och för sig något afseende. Men däremot är det naturligtvis af synnerligt stort allmänt intresse att veta, om den föreställningen är riktig, att brandförsäkringsbolagen äga rätt att vägra ersättning, i händelse eldsvåda inträffar under pågående strejk eller lockout. A.-B. har därför vänt sig till chefen för »Skandia» för erhållande af upplysningar.

Han förklarade, såsom väntat var, att denna föreställning saknade all grund. Försäkringsbolagen hafva ingalunda rätt att vägra ersättning på grund af strejk eller lockout. Det kunde, yttrade han, förefalla underligt, att man icke sökt skydda sig medelst något förbehåll i sådant syfte. Men vid närmare eftertanke vore det ju uppenbart, att långt ifrån att arbetarne under pågående strejk kunde hafva något intresse af att fabriken, sågen eller verkstaden med tillhörande materialier och fabrikat blefvo förstörd, vore det tydligt för dem af yttersta vikt, att något sådant icke inträffade. Däremot kunde det vara en fördel för arbetsgifvaren att under sådana förhållanden få sin egendom realiserad till fulla värdet, hvarigenom hans motståndskraft mot arbetarnes anspråk naturligtvis ökades

och det blefve beroende af hans fria val att låta affären helt och hållet upphöra eller återupptaga den, när arbetarne nedsatt sina anspråk till hvad han funne skäligt.

Särskildt under dåliga konjunkturer vore det ju en utomordentlig tur för fabriksidkaren, om en brand låte honom få utbyta fabriken, som för tillfället ej ger någon afkastning mot penningar, som han kan göra räntebärande i afbidan på bättre tider; och detta just vid en tidpunkt, då en strejk befriar honom från all skyldighet att taga hänsyn till arbetarne. Brandstodsbolagen anse sig därför kunna räkna äfven med de strejkande eller lockoutade arbetarne såsom sina bundsförvandter i afseende på förekommande af brandskada under strejk eller lockout. Att måhända en eller annan vilsekommen anarkist, som vill förstörelsen för dess egen skull, icke drager sig för att genom mordbrand skada arbetarnes sak — den möjligheten finge man väl se bort ifrån, men den förefinnes.

På fråga, hur den besynnerliga idén om strejkens inverkan på brandförsäkringsaftalet kunde hafva uppkommit, svarade direktören, att den sannolikt berodde på en bestämmelse i brandförsäkringsvillkoren, enligt hvilken brandskada, som inträffar under uppror eller upplopp, icke ersättes, om den befines hafva uppkommit i följd af upproret och upploppet. Strejk eller lockout äro emellertid hvarken uppror eller upplopp. Vi hafva ju dess bättre en lycklig erfarenhet af att icke ens storstrejk eller jätteleckout behöfva medföra några oroligheter.

Någon anledning för brandförsäkringsbolagen att vägra betalning för Hudiksvallsskadan hade »Skandias» direktör sig icke bekant.

Ett Godt Nytt År!

tillönskas yrkesbröder af

Göteborgs Brandkårs Kamratförening.

Jul- och Nyårsönskingar

från

Örebro Brandkårs Kamratförening.

